

Täysistunto

Maanantai 17.12.2018 klo 13.00—2.20

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 218/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

1.22 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Kyseessä on väliyhteisölaki, joka on osa EU:n veronkiertodirektiivin kansallista toimeenpanoa. Kansalliset toimeenpanot eri valtioissa ovat vaihdelleet kovinkin paljon, ja voi kai sanoa, että meitä tietenkin lähimpänä on Ruotsi, jossa tätä väliyhteisölakia eli pöytälaatikkoyhtiöiden käyttämistä säätelevää lakia on sovellettu huomattavasti Suomea tiukemmin. Tästä johtuen sosiaalidemokraatit, perussuomalaiset, vihreät ja vasemmistoliitto esittivät pykälämuutoksia tähän varsinaiseen lakiin, ja kun nämä tiukennukset eivät menneet läpi, niin meillä on tässä vaiheessa sitten toive kytkeä tämä puutteellinen väliyhteisölaki eduskunnan toiveesta, ponsista, tiukempaan muuhun sääntelyyn, joka auttaisi purkamaan niitä ongelmia, joita väliyhteisölakiin on jäänyt, eli siis sitä, että se ei tarpeeksi tiukasti pureudu aggressiiviseen verosuunnitteluun ja estä suomalaisia yrityksiä siirtymästä matalan verotuksen maihin. Eli esitän vastalauseemme mukaiset kolme pontta eduskunnan hyväksyttäväksi.

1.23 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Minulla ei ollut tilaisuutta olla viikko sitten tuossa ensimmäisessä käsittelyssä paikalla. Silloin taidettiin käyttää kaksi puheenvuoroa, katsoin, ja niissä ei kovin paljon tämän esityksen ja mietinnön asiasisältöön kajottu. Ehkä vaikka eduskunnan pöytäkirjoja varten niistä kiinnostuneille voisin kertoa tästä esityksestä keskeiset asiat.

Tämä hallituksen esitys johtuu EU:n veronkiertodirektiivistä, jonka edellyttämät niin sanotun väliyhteisölain muutokset on saatettava voimaan ensi vuoden alusta. Väliyhteisölaki tuli voimaan vuoden 1995 alusta. Siihen on tehty matkan varrella useita muutoksia. Käsitelen tässä kaksi keskeistä nyt tehtävää muutosta:

Toinen koskee Suomelle verotusoikeuden perustavan määräämisvallan kynnystasoa. Nykyisin Suomen verotusoikeus väliyhteisötuloon syntyy, jos Suomessa yleisesti verovelvolliset omistavat vähintään 50 prosenttia yhteisön pääomasta tai äänistä tai saavat vähintään 50 prosenttia sen tuotosta. Yksittäisellä suomalaisosakkaalla väliyhteisötulo on vero-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

tettu, jos tämän osuus pääomasta, äänivallasta tai varallisuuden tuotosta on ollut vähintään 25 prosenttia. Hallituksen esityksen mukaan verotusoikeuteen ei enää edellytetä, että Suomessa yleisesti verovelvolliset osakkaat omistavat väliyhteisöstä vähintään 50 prosenttia. Verotusoikeus syntyy, jos osakkaan ja tämän kotimaisten tai ulkomaisten etuyhteystahojen suora tai välillinen määräämisvalta väliyhteisössä on vähintään 25 prosenttia.

Toinen muutos koskee vapautusta väliyhteisösääntelystä liiketaloudellisin perustein. Hallituksen esityksen mukaan väliyhteisötulon verotuksesta voisi edelleen vapautua, jos EU- tai Eta-alueen valtiossa asuva väliyhteisö tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa asuinvaltiossaan. Tämä vapautus perustuu EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja on myös nykyisessä väliyhteisölaissa. Lisäksi EU- ja Eta-alueen ulkopuolisia maita koskee nykyisessä laissa niin sanottu toimialapoikkeus, oikeammin sanoen toimialavaatimus, jota hallituksen esityksessä on laajennettu koskemaan muutakin tuotanto- tai palvelutoimintaa kuin teollista tuotantotoimintaa. Tämä on hyvä laajennus moderneja liiketoimintamalleja, kuten digitaalisia palveluja, ajatellen. Se merkitsee 1990-luvun puolivälissä säädetyn väliyhteisölain eräänlaista päivittämistä.

Arvoisa puhemies! Uusi laki tiukentaa väliyhteisösääntelyä verosopimusvaltioiden osalta, kun harmaan listan sääntely poistuu. Nyt verosopimusvaltiossakin on täytettävä toimialapoikkeuksen edellytykset. Näin ollen on hyvä laajentaa hyväksyttävien toimialojen piiriä myös digitaaliseen liiketoimintaan. Toimialapoikkeuksen nykylaajuus koskee vain raskasta teollisuutta ja on peräisin 1990-luvun puolivälisestä eikä siinä ole voitu huomioida tämän päivän digitaalista liiketoimintaa, jota harjoitetaan esimerkiksi työvoiman saatauvuussyistä Singaporen kaltaisissa keskuksissa ilman, että asiaan liittyy verosuunnittelua. Nyt on jouduttu hoitamaan asioita korkeimmassa hallinto-oikeudessa, jossa muun muassa virustorjuntaohjelmistojen kehittäminen on joulukuussa 2014 tehdyssä vuosikirjapäätöksessä hyväksytty teolliseksi tuotantotoiminnaksi.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä pidetään välttämättömänä, että säännösten toimituutta seurataan muun muassa yritysten kansainvälistyminen huomioon ottaen.

1.28 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puheenjohtaja! Kannatan näitä edustaja Harakan esittämiä lausumaponsia, jotka ovat todella sekä SDP:n, vihreiden, perussuomalaisten että vasemmistoliiton yhteisiä.

Näiden tarkoituksenaan on se, että pystymme estämään aggressiivista verosuunnittelua ja veronvälttelyä. Todellakin silloin jos yrityksen tosiasiallinen johtopaikka on Suomi, myös kotipaikan tulisi olla Suomi, niin että ei voi siirtyä jonnekin sellaiseen paikkaan, missä pystyisi veroja välttelemään.

Me olemme paljon puhuneet täällä harmaasta taloudesta. Me olemme paljon puhuneet siitä, miten pitäisi veropohjien olla laajoja ja tulisi tilkkiä näitä erilaisia porsaanreikiä, ja on tärkeää, että silloin kun me sovellamme sitä lainsäädäntöä, mitä EU:stakin tulee, me teemme sen tavalla, joka varmistaa sen, että pystymme keräämään verot.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.